

D ů v o d y:

Vymáhající věřitelka stěžuje si do změňujícího usnesení rekursního soudu tvrdíc, že mělo usnesení soudu prvního býti zrušeno jako zmatečné a že měl návrh na prisouzení útrat býti zamítnut podle §u 51 c. ř. s. To činí neprávem. Soud rekursní musil se, vyřizuje recurs, postavití na stanovisko, které měl po zákonu první soud k exekučnímu návrhu zaujati, a musil vyříditi návrh exekuční, tak jak jej měl první soudce vyříditi. První soud měl dvojí možnost, buď návrhu vyhověti, byl-li odůvodněn, nebo návrh zamítnouti, byla-li v cestě nějaká překážka, v tomto případě řízení úpadkové, zahájené proti dlužníku. Důsledkem toho musil i soud rekursní rozhodnouti, zda bylo právem návrhu exekučnímu vyhověno, čili nic, a shledal-li, že povolena exekuce neprávem, musil rekursu vyhověti a změnou usnesení prvního soudu uznati, tak jak to měl po zákonu učiniti první soudce, totiž že se návrhu na povolení exekuce nevyhovuje, že se návrh ten zamítá. O zmatečnosti usnesení své stolice nelze mluvíti, neboť ani úpadkový ani exekuční řád neoznačuje povolení exekuce po prohlášení úpadku za zmatečné. Exekuční řád poskytuje v tomto případě nápravu buď cestou rekursu proti povolení exekuce, neb návrhem na zrušení exekuce již provedené podle §u 39 čís. 2 ex. ř. (viz Dr. Bartch Koml. ke konk. ř., str. 101).

Čís. 6802.

Právní povaha prozatímního opatření podle §u 382 čís. 8 ex. ř. Vyživovací příspěvky, manželce již zaplacené, nelze vzhledem k výsledku sporu požadovati zpět.

Bylo-li prozatímní opatření povoleno po dobu sporu o placení výživného manželce a k napotom podané žalobě o rozluku bylo rozhodnuto dříve, než-li o žalobě o výživné, v ten rozum, že bylo uznáno na rozluku manželství z viny obou stran, může se sice manžel domáhati zrušení prozatímního opatření, nemůže však žádati vrácení vyživovacích příspěvků, placených po rozluce, za dobu před zrušením prozatímního opatření.

(Rozh. ze dne 15. února 1927, R II 42/27.)

Manželce bylo pravoplatně povoleno prozatímní opatření placením výživného až do pravoplatného rozhodnutí o její žalobě na placení výživného. Rozsudkem nejvyššího soudu ze dne 17. dubna 1925, Rv II 129/25, doručeným manželům dne 13. května 1925, byla pravoplatně vyslovena rozluka manželství z viny obou stran. Dne 30. srpna 1926 zažádal manžel o zrušení prozatímního opatření, počínajíc 13. květnem 1925. S o u d p r v é s t o l i c e žádosti vyhověl, r e k u r s n í s o u d vyhověl rekursu manželky potud, že vypustil z usnesení prvního soudu dodatek: »počínajíc 13. květnem 1925«. D ů v o d y: Nesprávným jest názor stěžovatelky, že návrhu na zrušení prozatímního opatření nebylo zapotřebí, ježto usnesením okresního soudu ze dne 2. května 1926 byla na základě prozatímního opatření povolena exekuce do 31. května 1926. Neboť nezáleží na tom, pro kterou dobu byla povolena exekuce, nýbrž na tom,

pro kterou dobu bylo prozatímní opatření povoleno, a v tomto ohledu stěžovatelka sama připouští, že prozatímní opatření povoleno bylo až do pravoplatného rozhodnutí o žalobě stěžovatelky o placení výživného. O tomto návrhu však v čase podání žádosti o zrušení prozatímního opatření, t. j. dne 30. srpna 1926, nebylo pravoplatně rozhodnuto, neboť poslední rozsudek zemského soudu v této věci byl vydán teprve 4. září 1926 a nabyl právní moci ještě později. Poukazuje-li stěžovatelka na to, že žalovaný mohl proti případnému povolení exekuce podati stížnost s odůvodněním, že prozatímní opatření není již po právu a že bylo povoleno jen až do pravoplatného rozhodnutí sporu, sluší připomenouti, že žalovaný nemohl vědět, kdy spor o placení výživného bude pravoplatně ukončen, a že ustanovení §u 399 ex. ř. mu dává právo, by v případech tam uvedených již dříve žádal o zrušení prozatímního opatření. O tom, že právo žalobkyně na placení výživného ode dne 13. května 1925 počínajíc pominulo, nemůže býti vzhledem k rozsudku nejvyššího soudu ze dne 19. května 1926 č. j. Rv II 169/26 doručeného stranám dne 1. června 1926 pochbynosti; právem tudíž zemský soud prozatímní opatření zrušil dle §u 399 čís. 4 ex. ř. Avšak sluší přisvědčiti stěžovatelce v tom, že zemský soud nebyl oprávněn vyřknouti, že účinky zrušení nastávají již dnem 13. května 1925, neboť prozatímní opatření trvá až do uplynutí doby, pro kterou bylo povoleno aneb až do dřívějšího jeho zrušení; zrušeno bylo však teprve dnem, kdy se stalo dotyčné zrušovací usnesení, tedy dne 4. září 1926.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu manžela.

D ů v o d y:

Prozatímní opatření podle §u 382 čís. 8 ex. ř., jímž se manželce povoluje prozatímní výživné, má zcela odlišný právní podklad od jiných prozatímních opatření. Právo na prozatímní výživné kotví v hmotněprávních předpisech občanského zákona, v §u 91 obč. zák., dle něhož manžel má tak dlouho živiti manželku, pokud od této povinnosti není soudem osvobozen, po případě i v §§ech 108 a 117 obč. zák., dle nichž za sporu o rozvod nebo rozlukou manželství jest manželce vyměřiti slušnou výživu. Tento hmotněprávní podklad opatření zračí se i v jeho účincích. Jak Neumann v komentáři k ex. ř. III. vyd. str. 1104 praví, jest toto opatření jen potud prozatímní, že jest omezeno na určitý čas, ale nikoli v tom směru, že vyživovací příspěvky mají býti jen prozatímně plněny a že by je bylo dle výsledku sporu vrátiti. Částky na základě prozatímního opatření zaplacené mají příslušet manželce pro vždy. Jest pravda, že v tomto případě manželka domáhala se podáním ze dne 6. prosince 1923 prozatímné výživy na dobu sporu o výživné, jejíž zamýšlela teprve podati, a že jí bylo usnesením okresního soudu ze dne 15. prosince 1923 na tuto dobu povoleno. Jest též pravda, že teprve za tohoto sporu o výživné vznesl manžel žalobu o rozlukou manželství a že rozlukový spor skončen byl dříve než spor o výživné a to dne 13. května 1925, tak, že bylo na rozlukou uznáno z viny obou stran. Připustiti jest beze všeho, že okresní soud v F., povoluje prozatímní opatření »na dobu až do pravoplatného rozhodnutí o nároku na výživné«, neměl na mysli možnost případu, že rozluka manželství též z viny manželky bude

vyslovena dříve než bude rozhodnuto o žalobě o výživné, a že, kdyby si to byl uvědomil, byl by povolil prozatímní opatření též s výslovným zřetelem na možnost dřívějšího rozvázání svazku manželského. Stěžovatel ovšem domáhal se již v červenci 1925 na základě rozluky zrušení exekuce vedené k vydobytí zadrželých a k zajištění budoucích příspěvků vyživovacích, při čemž se odvolával na § 39 čis. 1 ex. ř., a jest pravda, že rekursní soud zamítl tento návrh, ježto podle jeho názoru bylo třeba, by dříve bylo podle §u 399 čis. 4 ex. ř. zrušeno samo prozatímní opatření. Ale tím vším není stěžovateli pomozeno, když návrh podle §u 399 ex. ř. podal teprve dne 30. srpna 1926 a nemůže mu býti pomozeno ani tím, že současně žádá, by zrušení prozatímního opatření bylo povoleno s účinností od 13. května 1925. Podle §u 399 ex. ř. lze vysloviti pouze zrušení prozatímního opatření, čehož následkem jest, že nemůže již býti na dále exekučním titulem (§ 1 ex. ř.) k dobývání výživného. Ale soud vyslovující zrušení prozatímního opatření, není povolán, by rozhodoval o platnosti nároků do té doby již založených. Jde-li o prozatímní opatření povolením prozatímní výživy podle § 382 čis. 8 ex. ř., nepůsobí jeho zrušení po rozumu § 399 ex. ř. ex tunc, nýbrž pouze ex nunc. Stěžovatel míní, že opozděným svým návrhem nepozbyl práva, by se na základě hmotněprávních předpisů domáhal vrácení příspěvků, které po rozluce platil manželce jako osobě jemu již cizí a ne jako své manželce. Samo sebou se rozumí, že mu není bráněno, by tento domnělý svůj nárok neuplatňoval pořadem práva. Usnesení, jež jest vydati podle §u 399 ex. ř., není však oním prostředkem, jímž by stěžovatel mohl dosíci v tomto směru výsledku jím žádaného.

Čís. 6803.

Směnka s několika platebními místy jest neplatnou. Pojmenování několik směnečníků jest přípustno jen tehdy, jest-li platební místo jedno jediné.

(Rozh. ze dne 15. února 1927, Rv II 82/27.)

K námitkám žalovaného zrušil procesní soud první stolice směnečný platební příkaz, o d v o l a c í soud ponechal směnečný platební příkaz v platnosti. D ů v o d y: První soud zjistil, že ve směnkách není zvláštního platebního místa, nýbrž že jsou na nich pouze adresy obou směnečných dlužníků, akceptantů, u žalovaného Eduarda D-a udáno bydliště Přerov, u druhého směnečníka Bohumíra T-a Kroměříž. Podle čl. 4 čis. 8 sm. ř. platí, jak správně první soud uvádí, místo v adrese směnečníka uvedené za místo platební. Není nejmenší pochyby o tom, že směnečných dlužníků může býti více a je to též nejčastější zjev u směnek, a také je pravidlem, že na směnkách, nejsou-li domicilovány, není platební místo uvedeno, nýbrž pouze adresy dlužníků. První soud dovozuje, že jsou tu dvě platební místa, což je v rozporu s pojmem a bytím směnečného práva, které vyžaduje přesnost a určitost. Místo platební musí prý býti jedno, ježto ustanovení kumulativních neb alternativních míst platebních přičí se požadavkům lehkého zrealisování směnky, když by majitel směnky výkon svého postižního práva na různých místech a daleko od sebe vzdálených místech hledati musil. Leč